

CONTROLEORGAAN OP DE POLITIOnELE InFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
	DA200010		22/09/2020

Betreft: Advies betreffende een Gemeenschappelijke richtlijn van de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken met betrekking tot de bepaling van de nadere regels voor de toereikende, terzake dienende en niet overmatige maatregelen met betrekking tot de koppeling of correlatie van de technische gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 3, met de van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, §§ 1 en 2, of met een andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden (Richtlijn koppeling/correlatie TGB)

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan');

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB'), artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort "WOG").

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de '*Law Enforcement Directive*' 2016/680 van 27 april 2016 (hierna *LED*).

Gelet op de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

Gelet op het verzoek van adviseur S. Godin (Technisch en Administratief Secretariaat Geïntegreerde Politie bij het kabinet Justitie) namens de Minister van Justitie en de Minister van Veiligheid en Binnenlandse zaken van 17 september 2020 ontvangen per elektronische bericht door het Controleorgaan, op grond van voormelde WGB om een advies uit te brengen.

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans, lid-raadsheer in het Controleorgaan.

Brengt op 22 september 2020 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid van de WOG bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan.

2. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2^e lid en 236 §2 WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie of *LED*). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet-operationele verwerkingen)³ en Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in het kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BEL-PIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend.⁶

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (hierna 'Richtlijn politie-justitie' of *LED*).

³ Artikel 4 §2, vierde lid WOG.

⁴ Artikel 71 §1, derde lid WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2^e lid en 236 § 2 WGB.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid juncto 236 § 3, WGB.

4. Het Controleorgaan is tot slot ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "inzake douane en accijnzen", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van passagiersgegevens" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

II. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

5. Het voorwerp van de aanvraag wordt door de aanvragers als volgt omschreven:

"Par le présent mail, les cabinets de l'Intérieur et de la Justice souhaitent vous soumettre pour avis 4 projets de directive commune des Ministres de la Justice et de l'Intérieur qui viennent compléter l'arsenal juridique en matière de gestion d'information policière opérationnelle. Ces directives trouvent leur fondement juridique dans les articles suivants de la loi sur la fonction de police :

- (i) L'article 44/4, §2 (*Directive sur les mesures nécessaires en vue d'assurer la gestion et les mesures de sécurité des données à caractère personnel et des informations traitées dans les banques de données visées à l'article 44/2*)
- (ii) L'article 44/4, §§ 3 et 5 (*Directive sur l'accès à la B.N.G., aux banques de données de base, aux banque de données particulières, et aux banques de données techniques par les membres du personnel des services de police*)
- (iii) L'article 44/4, §§ 4 et 5 (*Directive sur l'interconnexion des banques de données visées à l'article 44/2 entre elles ou avec d'autres banques de données auxquelles les services de police ont accès par ou en vertu de la loi ou de traités internationaux liant la Belgique*)
- (iv) L'article 44/4, § 6 de la LFP (*Directive sur l'interconnexion ou la corrélation des banques de données techniques*)

Nous vous envoyons également pour avis le projet de fiche CO2 de la MFO3 concernant les mesures à prendre vu le lien de cette fiche avec les interconnexions et corrélations opérées dans des banques de données techniques. Comme vous le savez, deux de ces directives devront être publiées au Moniteur belge, à savoir, (i) la directive sur à l'accès à la B.N.G., aux banques de données de base, aux banque de données particulières, et aux banques de données techniques par les membres du personnel et (ii) celle sur l'interconnexion des banques de données visées à l'article 44/2 entre elles ou avec d'autres banques de données auxquelles les services de police ont accès par ou en vertu de la loi ou de traités internationaux liant la Belgique⁷ ».

⁷ Vrije vertaling: Met deze mail wensen de kabinetten Binnenlandse Zaken en Justitie u 4 ontwerpen van richtlijn, die het juridisch arsenaal met betrekking tot de politionele operationele informatiehuishouding vervolledigen, voor advies voor te leggen. Deze richtlijnen vinden hun rechtsgrondslag in de volgende artikelen van de wet op het politieambt:

- (i) Artikel 44/4 §2 (*Richtlijn met betrekking tot de maatregelen die nodig zijn om het beheer en de veiligheid van de persoonsgegevens en de informatie die worden verwerkt in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2*)
- (ii) Artikel 44/4 §§ 3 et 5 (*Richtlijn met betrekking tot de toegang tot de ANG, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische door de leden van de politiediensten*)

Voor de leesbaarheid zal het COC voor elk van de voormelde richtlijnen de volgende afkortingen gebruiken:

- (i) Artikel 44/4 §2 (Richtlijn met betrekking tot de maatregelen die nodig zijn om het beheer en de veiligheid van de persoonsgegevens en de informatie die worden verwerkt in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2): "**Richtlijn informatieveiligheid**"
- (ii) Artikel 44/4 §§ 3 et 5 (Richtlijn met betrekking tot de toegang tot de ANG, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische door de leden van de politiediensten): "**Richtlijn toegangsregels**"
- (iii) Artikel 44/4 §§ 4 et 5 (Richtlijn betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden): "**Richtlijn koppeling**"
- (iv) Article 44/4, § 6 van de WPA (Richtlijn betreffende de koppeling of de correlatie van de technische gegevensbanken): "**Richtlijn koppeling/correlatie TGB**"

6. Het Controleorgaan zal per richtlijn en voor het ontwerp van fiche CO2 een apart advies uitbrengen. Uiteraard moeten deze adviezen samen gelezen worden voor een goed begrip van de hele thematiek.

7. Het voorwerp van het advies betreft een gemeenschappelijk richtlijn – hierna aangeduid als 'de richtlijn koppeling/correlatie TGB' – waarin de aanvragers bij toepassing van artikel 44/4 § 6 WPA de nadere regels bepalen met betrekking tot de koppeling of de correlatie van de technische gegevensbanken (hierna 'TGB') met de Algemene Nationale Gegevensbank ('ANG'), de basisgegevensbanken, de lokale technische gegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en andere (niet-politionele) gegevensbanken waartoe de geïntegreerde politie toegang heeft. Artikel 44/4 § 6, 2de lid WPA bepaalt tevens dat de richtlijn rekening houdt met de criteria inzake tijd, ruimte en frequentie van de koppelingen en de correlaties. Het betreft volgens artikel 44/4 § 6 WPA een algemene en bindende richtlijn die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Doordat de gegevensbanken worden gekoppeld kan deze richtlijn koppeling/correlatie TGB niet los worden gezien van de richtlijn met betrekking tot de toegangsregels tot dezelfde gegevensbanken⁸, die het voorwerp uitmaakt van een afzonderlijk advies (cf. Advies DA200008).

(iii) *Artikel 44/4 §§ 4 et 5 (Richtlijn betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden)*

(iv) *Article 44/4, § 6 van de WPA (Richtlijn betreffende de koppeling of de correlatie van de technische gegevensbanken).*
Wij maken u tevens voor advies het ontwerp van fiche CO2 van de MFO3 betreffende de te nemen maatregelen over, gelet op het verband van deze fiche met de koppelingen en correlaties met de technische gegevensbanken. Zoals u weet dienen twee van deze richtlijnen gepubliceerd te worden in het Belgisch staatsblad, te weten (i) de Richtlijn met betrekking tot de toegang tot de ANG, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische door de leden van de politiediensten en (ii) deze met betrekking de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden".

⁸ De richtlijn, p. 2.

8. In de titel "*I. ALGEMEEN KADER*" wordt verwezen naar de wet van 22 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen wat het politionele informatiebeheer betreft*" (hierna 'Wet politioneel informatiebeheer 2019'). De opdracht aan de politieminsters tot het opstellen van deze richtlijn werd evenwel reeds in artikel 44/4 WPA ingevoegd door artikel 28 van de wet van 21 maart 2018 *tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid*, hierna 'de wet van 21 maart 2018'.

In het advies van het COC van 23 juni 2020 (DI200003) "*betreffende de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) met betrekking tot de oprichting van de nationale technische gegevensbank*" wordt opgemerkt dat de koppeling en de correlatie van de nationale TGB met politionele gegevensbanken, enerzijds, en derde niet-politionele gegevensbanken (databank verzekeringen, databank schouwing voertuigen, rijksregister, repertorium voertuigen, ...), anderzijds, in principe niet wettig kan uitgevoerd worden tot zolang de in artikel 44/4 §6 WPA bedoelde algemene bindende ministeriële richtlijn van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie ontbreekt. Het uitblijven van deze richtlijn kon immers niet afdoende worden opgevangen door de regels vervat in de bestaande Fiche CO2 van de MFO-3⁹. De voorliggende richtlijn komt hieraan tegemoet.

III. BESPREKING VAN DE AANVRAAG

A. Algemeen: draagwijdte van de richtlijn

9. De richtlijn koppeling/correlatie TGB stelt dat ingevolge de Wet politioneel informatiebeheer 2019 de richtlijn betreffende de koppeling en de correlatie van de TGB niet diende gepubliceerde te worden. "*De richtlijnen ter zake werden aldus opgenomen in de niet gepubliceerde Fiche CO2 van de omzendbrief. Hoewel deze niet gepubliceerd werden, zijn deze onverkort van toepassing. Onderhavige richtlijn herneemt de grote principes die reeds vervat zijn in de Fiche CO2. Deze zal worden herzien, in het bijzonder wat betreft de drie criteria van tijd, ruimte en frequentie*"¹⁰.

De stellers van de richtlijn koppeling/correlatie TGB doelen daarbij op (het niet openbaar deel van) de Gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken van 14 juni 2002 "*betreffende het informatiebeheer inzake gerechtelijke en bestuurlijke politie*", in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd op 18 juni 2002 (hierna 'omzendbrief MFO-3'). Het is evenwel

⁹ Randnummers 25 en 26 van het advies van 23 juni 2020 (DI200003). Gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van 14 juni 2002 van de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken *betreffende het informatiebeheer inzake gerechtelijke en bestuurlijke politie*. De richtlijnen in Fiche CO2 zijn omwille van operationele redenen niet gepubliceerd.

¹⁰ De richtlijn, p. 2.

onduidelijk wat de status of de stand van zaken is van de gepubliceerde omzendbrief MFO-3, aangezien deze niet meer in overeenstemming is met de huidige bepalingen van het informatiebeheer van de WPA en titel 2 WGB. Zoals in de richtlijn koppeling/correlatie TGB wordt gesteld, werd de WPA door de Wet politieel informatiebeheer 2019 gewijzigd om deze in overeenstemming te brengen met de *LED* en titel 2 WGB. Hoewel de Fiche C02 zal worden herzien, rijst de vraag of deze fiche een (niet gepubliceerd) onderdeel vormt van de richtlijn koppeling/correlatie TGB of van de MFO-3 waarvan, zoals gezegd, de geldigheid in het licht van WGB en de WPA in vraag kan en moet worden gesteld.

Het is voor het COC dus onduidelijk of de richtlijn koppeling/correlatie TGB de omzendbrief MFO-3 vervangt dan wel gewoon aanvult. Daarom trent duidelijkheid scheppen is in de eerste plaats voor de GPI van fundamenteel belang. Het sinds jaar en dag niet meer *up to date* houden van de MFO 3, wat toch de bijbel is van de politieele informatiehuishouding, aan het voortdurende wijzigende wettelijk kader is reeds ettelijke jaren een belangrijk pijnpunt. Dat wordt niet geremedieerd door de 4 ontwerpen van richtlijn. Integendeel, er is nu een bijkomende vraag, met name hoe deze 4 ontwerpen zich verhouden tot de bestaande dwingende regels van de MFO 3. Geen van de 4 richtlijnen brengt hieromtrent duidelijkheid. Het komt de stellers van de ontwerpen toe hieromtrent klaarheid te scheppen.

10. Hoewel in de huidige stand van de WPA enkel de oprichting van een technische gegevensbank voor *ANPR* (*ANPR: Automatic Number Plate Recognition*) mogelijk is, is het de vraag of de richtlijn in principe van toepassing dient te zijn op andere toekomstige technische gegevensbanken. Met de richtlijn worden namelijk de bepalingen van artikel 44/11/3*sexies* tot en met 44/11/3*decies*, die de werking van de TGB bevatten, aangevuld. Zo herneemt of parafraseert de richtlijn koppeling/correlatie TGB voor een groot deel de relevante wettelijke bepalingen van de WPA die betrekking hebben op *ANPR*. Uit de rubriek "*I. ALGEMEEN KADER*" blijkt dat de richtlijn koppeling/correlatie TGB inderdaad louter en alleen de *ANPR* gegevensbank viseert: "*De huidige richtlijn vult de regels vervat in de artikelen 44/11/3sexies tot en met artikel 44/11/3decies WPA aangaande de technische gegevensbank aan*"¹¹. Ook de overige hoofdstukken in de richtlijn koppeling/correlatie TGB hebben enkel betrekking op de technische gegevensbank *ANPR*. In dat opzicht is het niet duidelijk waarom de regels met betrekking tot "*het gebruik van automatische nummerplatherkenning*" die deel blijven uitmaken van de niet gepubliceerde en te herziene Fiche C02 niet in de richtlijn worden opgenomen, met uitzondering van de expliciet strategische en operationele richtlijnen die in een niet te publiceren deel kunnen worden opgenomen.

11. De tekstuele lezing van artikel 44/4 § 6 WPA en de memorie van toelichting bij de wet van 21 maart 2018 leert evenwel dat de richtlijn ook andere technische gegevensbanken viseert, waardoor

¹¹ De richtlijn, p. 2.

de vraag rijst of artikel 44/4 § 6 WPA toelaat dat per categorie van technische gegevensbank regels worden uitgewerkt of, daarentegen, een algemeen kader moet uitgewerkt worden voor de koppeling of correlatie van technische gegevensbanken met (niet-operationele en operationele) andere (politie) gegevensbanken¹². Indien deze bepaling toelaat dat er per categorie van technische gegevensbank een afzonderlijke richtlijn wordt uitgebracht -wat de voorkeur van het Controleorgaan geniet -, dient de titel van de richtlijn koppeling/correlatie TGB duidelijk aan te geven dat deze alleen betrekking heeft op de ANPR zoals geregeld in artikel 44/11/*decies* WPA, omdat de artikelen 44/11/3*sexies* tot en met 44/11/*novies* WPA van toepassing zijn op elke technische gegevensbank en dus niet louter bedoeld zijn voor de TGB ANPR. De stellers van de richtlijn worden opgeroepen hierin duidelijkheid te brengen.

B. De koppeling met gegevensbanken

12. Volgens de richtlijn koppeling/correlatie TGB is het toegestaan om lokale technische gegevensbanken te koppelen met de in de WPA geregelde politie) gegevensbanken of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten wettelijk toegang hebben¹³. Het COC vestigt hierbij in het bijzonder de aandacht op de koppeling met de Kruispuntbank voor binnenlandse voertuig (DIV), de gegevensbank van niet-gekeurde nationale voertuigen (GOCA), de gegevensbank van niet-verzekerde voertuigen (VERIDASS), de gegevensbank met buitenlandse nummerplaten van voertuigen (EUCARIS), de gegevensbank van gehuurde en geleasede voertuigen (RENTA) en het Rijksregister. Het zijn ongetwijfeld gegevensbanken die geen politie) gegevensbanken zijn, maar geconsulteerd worden in het kader van de uitvoering van de politie) opdrachten. Zo is de toegang tot het Rijksregister en de DIV wettelijk geregeld, terwijl de wettelijke regeling voor de toegang tot de andere gegevensbanken, bijvoorbeeld VERIDASS en RENTA, een open vraag is. In het licht van de voorgaande opmerking dient de steller van richtlijn hierin duidelijkheid en meer transparantie te brengen. Zo is de vraag of de GPI sowieso niet minstens meer waarborgen moet inbouwen wanneer er gekoppeld wordt met niet wettelijke omkaderde gegevensbanken en/of gegevensbanken waarvan de verwerkingsverantwoordelijke geen openbare overheid of instelling is (VERIDASS, RENTA, ...). Het is bijvoorbeeld een publiek geheim dat de databank van de (niet)-verzekering (VERIDASS) niet foutloos is.

13. Hoewel de richtlijn koppeling/correlatie TGB met de 'koppeling' niet de doorgifte van gegevens uit een lokale technische gegevensbank naar de nationaal technische gegevensbank bedoelt¹⁴, zoals de

¹² Artikel 44/4 § 6 heeft het over "de technische gegevensbank" en niet "een technische gegevensbank".

¹³ Eerste en tweede alinea van titel "II. KOPPELING MET GEGEVENS BANKEN WAARTOE DE POLITIEDIENSTEN WETTELIJK TOEGANG HEBBEN".

¹⁴ Blijkt uit de derde alinea van de titel "II. KOPPELING MET GEGEVENS BANKEN WAARTOE DE POLITIEDIENSTEN WETTELIJK TOEGANG HEBBEN" alwaar wordt geteld dat met koppeling in de zin van de richtlijn het verrijken of vergelijken van gegevens van andere gegevensbanken met het oog op het vaststellen van een correlatie wordt bedoeld.

WPA voorschrijft¹⁵, herneemt het COC voor de volledigheid zijn opmerking zoals geformuleerd in het advies van 23 juni 2020 met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (*DPIA*)¹⁶ van de nationaal technische gegevensbank (NTGB)¹⁷. Aldus is het COC – minstens op termijn¹⁸ - voorstander van het uitsluitend gebruik van een centrale (nationale) technische gegevensbank. Het voorkomt in principe een gedecentraliseerde dubbele opslag van dezelfde gegevens binnen de GPI. Door de oprichting van de NTGB moeten de lokale politiezone de *ANPR* gegevens naar deze nationale technische gegevensbank doorzenden¹⁹. Niettegenstaande de WPA de combinatie van een gecentraliseerde én een lokale opslag van *ANPR* gegevens niet uitsluit, is het Controleorgaan van oordeel dat niet valt in te zien waarom de lokale *ANPR* gegevens na het doorzenden naar de NTGB nog in de lokale *ANPR* technische gegevensbank zouden moeten worden bewaard. In het licht van het proportionaliteitsbeginsel rijst bovendien de vraag wat de noodzaak is van het aanhouden van een lokale technische gegevensbank als dezelfde gegevens ook in de NTGB worden bewaard. Aangezien de geconnecteerde politiezones toegang hebben tot de NTGB is het verder bewaren van dezelfde *ANPR* gegevens in de lokale technische gegevensbank overbodig en leidt het tot overmatige opslag van (dezelfde) persoonsgegevens. Een dubbele opslag verhoogt altijd het risico op onnauwkeurigheden, fouten, en versnipperde en ondoorzichtige controle op het gebruik van de gegevens (zie in dit verband rubriek IV van huidig advies).

Argumenten vanuit het lokale niveau zoals die recent blijken uit de VIAS bevraging en onderzoek²⁰ die te maken hebben met de wens tot het behoud van een lokale *backoffice* om redenen van zgn. "*fijnmazigheid*"²¹ die toelaat de politie "*beleidsmatig aan te sturen*", aan "*lokale monitoring*" te doen of "*zicht te hebben op het gebruik van de databank*" zijn redenen *pour les besoins de la cause* en een slecht begrepen uiting van lokale autonomie. Ook met een uitsluitend NTGB kan er ingespeeld worden op al die lokale noden. Terecht concludeert het VIAS rapport dan ook dat "*Het huidige versnipperde landschap is één van de belangrijkste redenen waarom een centralisering zich opdringt. De centralisering stelt allerhande instanties voor een diversiteit aan technische en juridische uitdagingen. Technische en juridische vereisten gaan hand in hand*"²².

C. De correlatie met lijsten of uittreksels

¹⁵ Art. 44/11/3sexies § 2, WPA.

¹⁶ Data Protection Impact Assessment.

¹⁷ Advies van 23 juni 2020 betreffende "*de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) met betrekking tot de oprichting van een Nationale Technische Gegevensbank*".

¹⁸ De aansluiting van de lokale technische gegevensbanken op de NTGB blijkt immers heel wat voeten in de aarde te hebben.

¹⁹ Artikelen 44/2, § 3, 3de lid, en 44/11/3sexies, § 2, WPA.

²⁰ Dormaels Arne, Verwee Isabel, Nieuwkamp Ricardo, Van Remoortel Frederik, Jamaels Evelien, "Omgevingsanalyse en knelpuntennota rond de ontwikkeling van een toegankelijk ANPR-data platform voor lokale besturen, Brussel, België: Vias institute – Dept., 35 p. Het Controleorgaan was één van de geïnterviewde *stakeholders*.

²¹ Ibid, 6 en 14.

²² Ibid, 8.

14. Volgens de richtlijn kunnen lijsten of uittreksels, zoals voorzien in artikel 44/11/3 *decies* § 4, 1° WPA, uit de politionele gegevensbanken en andere (niet-politionele) gegevensbanken, gecorreleerd worden met de nationale en technische gegevensbank. Wat betreft de correlatie van de lijsten en uittreksels van de niet politionele gegevensbanken, zoals DIV, GOCA en VERIDASS, RENTA,... waartoe de politiediensten 'wettig' toegang hebben, wordt de aandacht gevestigd op wat in randnummer 12 wordt opgemerkt. Wat betreft de correlatie met de lokale technische gegevensbanken verwijst het COC naar de voorgaande opmerkingen in randnummer 13.

15. Wat de lijsten en uittreksels uit de politionele gegevensbanken betreft, gaat het dus ook om gegevens die uit de ANG, de basisgegevensbanken en de bijzondere gegevensbanken worden getrokken. Het COC herneemt zijn opmerking ter zake in het advies van 23 juni 2020 met betrekking tot de DPIA van de NTGB. Zo waarschuwt het COC voor wat betreft het gebruik van (lokale) lijsten op het gevaar voor de latente arbitraire samenstelling van dergelijke lokale lijsten. Het gaat het niet (of niet noodzakelijk) om gevalideerde gegevens. Deze lijsten moeten bijgevolg met de nodige waarborgen worden omringd. In het licht van de voorwaarden van artikel 44/11/3 *decies* § 4 WPA dient iedere politiezone of dienst/directie van de federale politie die gebruik maakt van lijsten een transparante en geobjectiveerde procedure uitwerken, zodat de rationaliteit van de lokale lijst gebaseerd is op objectieve criteria die periodiek geëvalueerd worden en waarvan de documentatie en motivering voor het Controleorgaan beschikbaar is.

Er wordt, bijvoorbeeld, in de praktijk gebruik gemaakt van "*ad-hoc lijst*", "*observatielijst*" en "*lijsten Dringend Opsporen*". De ervaring leert dat deze lijsten ook gegevens bevatten die afkomstig zijn uit gerechtelijke informatierapporten (RIR). Zoals de WPA bepaald, bevatten deze informatierapporten geen concrete (gevalideerde) informatie (zgn. zachte informatie)²³. Het COC denkt hierbij bv. aan de hypothese dat de politie verneemt dat iemand met een rijverbod zou gebruik maken van een ander voertuig met nummerplaat X (niet concrete gegevens of zgn. zachte informatie). Of nog dat een gekende drugdealer door burgers geregeld zou worden opgemerkt in een voertuig met nummerplaat X (niet concrete gegevens of zgn. zachte informatie). Volgens de richtlijn koppeling/correlatie TGB zou deze zachte informatie dus op lijsten kunnen voorkomen zodat deze kan gecorreleerd worden met de (nationaal) technische gegevensbank ANPR. Dat is vreemd want in de gemeenschappelijke richtlijn "*aangaande de nadere regels betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden*" (richtlijn koppeling), die het voorwerp is van een afzonderlijk advies van het COC (cf. DA200009), wordt – onder meer - het delen van gegevens inzake gerechtelijke informatierapporten

²³ Art. 44/9 § 2, 6de lid, WPA ("*informatie betreffende een strafbaar feit, wanneer dit niet gelokaliseerd is in de tijd of in de ruimte*").

(niet concrete gegevens) uitgesloten²⁴. Op dat punt lijken de 'richtlijn koppeling' enerzijds en de 'richtlijn koppeling/correlatie TGB' anderzijds tegenstrijdig. Het betreft in ieder geval een onduidelijkheid die de stellers van de richtlijnen dienen op te helderen.

16. Zoals in de WPA wordt voorzien, kan de correlatie met lijsten en uittreksel ook gerealiseerd worden voor de uitoefening van opdrachten van bestuurlijke politie waarvan kennisgeving moet worden gedaan aan het COC. In tegenstelling tot wat in de richtlijn wordt gesteld, wordt aan deze verplichting **niet** voldaan door dit louter te vermelden in het register van verwerkingen van de geïntegreerde politie (REGPOL)²⁵. **De kennisgeving moet rechtstreeks aan het COC worden betekend.** Pas daarna kan de correlatie effectief worden uitgevoerd²⁶. Iedere correlatie met lijsten en uittreksels in het kader van opdrachten van bestuurlijke politie waarvan niet voorafgaand aan het COC aangifte werd gedaan, is dan ook onwettige (strafbare) verwerking in de zin van artikel 222, 1° WGB. Deze verplichting dient in de richtlijn dan ook in die zin te worden aangepast. Volledigheidshalve wenst het COC nog mee te geven dat het op heden, sinds 5 september 2018 (start van het COC als dataprotectie autoriteit van de GPI), nog geen enkele dergelijke kennisgeving heeft mogen ontvangen. Dit betekent ofwel dat er nog geen correlaties met lijsten voor doeleinden van bestuurlijke politie op het terrein (zouden) zijn ontwikkeld, ofwel dat men ze niet ter kennis brengt aan het COC. Het Controleorgaan zal dit gegeven de komende tijd hoe dan ook nader onderzoeken.

Tot slot, het veld "*koppeling-correlatie*" is *hic et nunc* niet terug te vinden in de REGPOL applicatie.

17. De criteria inzake tijd, ruimte en frequentie worden in de richtlijn nader omschreven. De criteria staan in verband met de te nemen maatregelen door de politiedienst. Het COC stelt vast dat bij de invulling van de criteria wordt rekening gehouden van de proportionaliteit, met name een gedifferentieerde toepassing van zowel "*tijd*", "*ruimte*" als "*frequentie*" van de correlatie in functie van de te nemen maatregel waarbij de operationele toepassing ervan deel uitmaakt van een niet te publiceren deel (Fiche C02). Tegelijkertijd bevat het geheel van de criteria een zeer hoge mate van complexiteit voor de toepassing ervan op het terrein.

18. Tot slot gaan de stellers van de richtlijn er van uit dat het "*automatisch koppelen van gegevensbanken tot meer bescherming en veiligheid (leidt) dan telkens de verschillende gegevens individueel en handmatig te raadplegen*"²⁷. Het COC begrijpt deze visie in die zin dat het repetitief

²⁴ Zie met betrekking tot de noodzaak om zorg te dragen voor de kwaliteit van de gegevens de eerste maatregel vermeld in "*B. Basisgegevensbanker*", p. 6, van deze richtlijn: "*(1)Te bewaken dat enerzijds enkel relevante gegevens in het kader van politionele opdrachten erin voorkomen en dat anderzijds de gegevens zijn uitgesloten die niet mogen worden gedeeld (...). Meer concreet gaat dit:*

o *om de gegevens inzake gerechtelijke informatierapporten (RIR), (...)*".

²⁵ De richtlijn, p. 5.

²⁶ Zie Parl. St. Kamer 2017-2018, nr. 54-2855/001, 45.

²⁷ De Richtlijn, p. 4.

uitvoeren van manuele bewerkingen (invoeren, raadplegen, koppelen, verzenden, ...) met persoonsgegevens een groter risico op onjuistheden en onveiligheden als gevolg van veelvuldige toegangen met zich brengt, dan wanneer deze handelingen geautomatiseerd worden uitgevoerd. Hoewel het COC deze redenering kan begrijpen, is een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens ook niet zonder risico's en al zeker niet wanneer er, zoals in casu, kennelijk geen enkele beperking wordt gesteld op het koppelen van de technische gegevensbanken met alle andere databanken waartoe de GPI wettelijk toegang heeft. Er wordt bovendien geen enkele beperking voorzien op het koppelen van de TGB met gegevensbanken van niet gevalideerde informatie en/of gegevensbanken waarvan de verwerkingsverantwoordelijke geen publieke instelling of orgaan is (VERIDASS, RENTA, ...) en waarop de overheid geen enkel zicht heeft in termen van nauwkeurigheid, juistheid, enz. ... van de persoonsgegevens.

Het is precies omwille van de toenemende automatisatie, en in dat verband de proliferatie van moderne technologieën, dat het persoonsgegevensbeschermingsrecht specifieke aandacht heeft gekregen in Europese en nationale wetgeving en de verankering van de bescherming van de persoonsgegevens als zelfstandig grondrecht van de Europese Unie. Vanuit dit perspectief sluit het COC zich aan bij de steller van de richtlijn waar wordt aangenomen dat het (daarom) "*niet uitgesloten (is) dat voor bepaalde koppelingen een gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt uitgevoerd*". Het COC verwijst in dat verband naar advies van 23 juni 2020 met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling van de NTGB.

19. Voor het overige heeft het COC geen specifieke opmerkingen.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de Politie Informatie,

verzoekt gevolg te geven aan het gestelde onder randnummers 9 tot en met 18;

verzoekt voor het overige rekening te houden met de andere hogervermelde opmerkingen.

Aldus goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politie Informatie op 22 september 2020

Voor het Controleorgaan,

De voorzitter,

(get.) Philippe ARNOULD